

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1

van **MAURITS VANDE REYDE**

datum: 26 september 2022

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Websites en apps Vlaamse overheid - Toegankelijkheid

Niet alleen het verzekeren van een toegankelijke openbare ruimte, maar ook van toegankelijke dienstverlening is een opdracht voor de overheid. Een van de concrete parameters daartoe is de toegankelijkheid en laagdrempeligheid van overheidswebsites en ondertussen ook apps. Uitgangspunt is de Europese richtlijn, die gebaseerd is op de internationale WCAG-normen. Ondertussen versie 2.1, want die WCAG-normering kreeg al enkele updates.

Qua concrete timing werd het volgende voorzien:

- bestaande overheidswebsites (gepubliceerd voor 23 september 2018): moeten sinds 23 september 2020 toegankelijk zijn;
- nieuwe overheidswebsites (gepubliceerd vanaf 23 september 2018): moeten sinds 23 september 2019 toegankelijk zijn;
- mobiele apps van de overheid: moeten voor 23 juni 2021 toegankelijk zijn

In principe moeten alle websites van de Vlaamse overheid daaraan voldoen. Concreet wordt dat dan ook vorm gegeven door de toekenning van een AnySurfer-label. De regel is dat de volledige website toegankelijk moet zijn. Websites die afwijken, moeten uitzonderingen expliciet vermelden in een toegankelijkheidsverklaring.

1. Graag kreeg ik een overzicht voor alle overheidsdiensten, EVA's, IVA's en andere agentschappen of organisaties waarvoor de minister bevoegd is van
 - a) de websites en apps die horen te voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten;
 - b) de websites en apps die daaraan effectief voldoen;
 - c) de websites en apps die daaraan niet voldoen
 - i. omdat ze een uitzondering hebben gekregen. Graag ook de reden waarom;
 - ii. ondanks het feit dat ze wel die verplichting hebben;
 - d) de websites en apps die beschikken over een AnySurfer-label.

Telkens graag met vermelding of het om een bestaande of nieuwe website gaat.

2. Hoe zijn deze aantallen geëvolueerd in de periode 2017 tot heden? Cijfers graag per jaar in zowel absolute als relatieve (procentuele) cijfers.
3. Wordt er door de minister en zijn/haar kabinet actief toegekeken op het feit of de overheidsdiensten en agentschappen die onder de bevoegdheid vallen, voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten en het AnySurfer-label? Zo ja, hoe?
4. a) Wordt aan organisaties die subsidies ontvangen vanuit de begrotingskredieten die behoren tot de bevoegdheden van de minister, expliciet als voorwaarde gesteld dat hun website of app moet voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten?
Zo ja, betekent dit dat hun website of app ook moet beschikken over het AnySurfer-label?
- b) Graag een oplijsting van de organisaties aan wie deze vraag naar een toegankelijke website of app werd gesteld.
- c) Welke organisaties beschikken over
 - i. een bestaande toegankelijke website;
 - ii. een nieuwe toegankelijke website;
 - iii. een toegankelijke app;
 - iv. een AnySurfer-label?
- d) Hoe en door wie wordt de naleving van de toegankelijkheidsvereisten voor de website of app gecontroleerd?
- e) Kunnen die organisaties ook een uitzondering aanvragen?
Zo ja, welke organisaties hebben die gevraagd en gekregen voor
 - i. een bestaande website;
 - ii. een nieuwe website;
 - iii. een app?
- f) Wat zijn de gevolgen wanneer blijkt dat een organisatie niet voldoet aan de toegankelijkheidsvoorwaarden voor haar website of app?
5. Voldoet ook de website of eventueel app van de minister zelf aan de toegankelijkheidsvereisten en beschikt die over een AnySurfer-label?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (2), Hilde Crevits (2), Bart Somers (1), Ben Weyts (1), Zuhair Demir (1), Matthias Diependaele (1), Lydia Peeters (1), Benjamin Dalle (1), Jo Brouns (1).

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 1 van 26 september 2022

van **MAURITS VANDE REYDE**

1-2. De websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties, die vallen onder het artikel II.1 van het Bestuursdecreet, dienen te voldoen aan de criteria inzake toegankelijkheid zoals vooropgesteld in de [Europese richtlijn 2016/2102 inzake toegankelijkheid van website en mobiele applicaties van overheidsinstanties](#). De Europese richtlijn is op Vlaams niveau verankerd in het [artikel II.16](#) en [artikel II.17](#) van het Bestuursdecreet.

De onderstaande tabel omvat de evolutie van de toegankelijkheid van overheidswebsites voor de periode 2017-2020. De toegankelijkheidsmonitoring gebeurde aan de hand van een systematische steekproef van websites van de Vlaamse overheid. Het percentage en de absolute aantallen geven het aantal websites weer die voldeden aan de geldende toegankelijkheidsnormen.

Jaar	%	Absolute aantallen
2017	49	74/150
2018	44	66/150
2019	51	76/150
2020	56	84/150

In lijn met de Europese richtlijn, vond in 2021 de eerste Belgische monitoring plaats. Daarbij is [een rapport](#) op geaggregeerd niveau voor België opgemaakt. De nieuwe werkwijze en toetsing vanaf 2021 laat een vergelijking met de voorgaande periode niet toe; onder meer het toepassingsgebied vanaf 2021 is ruimer dan voor de voorgaande periode.

Het Bestuursdecreet artikel II.16 en II.17 stipuleert volgende bepalingen voor organisaties die onder het Bestuursdecreet II.1 vallen:

- Voor scholen en voorzieningen voor kinderopvang van baby's en peuters en buitenschoolse opvang is artikel II.16 alleen van toepassing op de wezenlijke online administratieve functies. De Vlaamse Regering kan een lijst opstellen van die wezenlijke online administratieve functies. De scholen en voorzieningen voor kinderopvang van baby's en peuters en buitenschoolse opvang hoeven niet elk apart een toegankelijke website of mobiele applicatie te hebben als de toegang tot de wezenlijke online administratieve functies ook verzekerd kan worden via een centrale website.
- Op vzw's of stichtingen is artikel II.16 alleen van toepassing als ze diensten verstrekken die essentieel zijn voor het publiek of diensten die specifiek gericht zijn op de behoeften van, of bedoeld zijn voor, personen met een beperking.

Daarnaast voorziet het Bestuursdecreet II.17 uitzonderingen op de toegankelijkheidsvereisten van websites en mobiele apps van overheidsinstanties, zoals bepaald in bestuursdecreet artikel II.16:

- 1° documenten die niet primair voor gebruik op het internet bestemd zijn en die in webpagina's zijn verwerkt en die zijn gepubliceerd voor 23 september 2018,

tenzij de inhoud nodig is voor actieve administratieve processen in het kader van taken die de betrokken overheidsinstanties vervullen;

- 2° vooraf opgenomen, op tijd gebaseerde media, die gepubliceerd zijn vóór 23 september 2020;
- 3° live uitgezonden media van het type louter geluid, louter videobeeld, audio-video, audio of video in combinatie met interactie;
- 4° online kaarten en karteringsdiensten, als bij de kaarten die bestemd zijn voor navigatie, essentiële informatie op een toegankelijke, digitale wijze wordt verstrekt;
- 5° reproducties van stukken die in particulier of openbaar bezit zijn en die van historisch, artistiek, archeologisch, esthetisch, wetenschappelijk of technisch belang zijn en deel uitmaken van verzamelingen die worden bewaard door culturele instellingen zoals bibliotheken, archiefinstellingen en musea, die niet volledig toegankelijk gemaakt kunnen worden omdat:
 - a. de toegankelijkheidseisen onverenigbaar zijn met de bewaring van het stuk in kwestie of de authenticiteit van de reproductie;
 - b. geautomatiseerde en kostenefficiënte oplossingen ontbreken om de tekst van manuscripten of andere stukken uit erfgoedcollecties te extraheren en om te zetten in inhoud die met de toegankelijkheidseisen strookt;
- 6° inhoud van websites die alleen beschikbaar is voor een beperkt aantal personen en die gepubliceerd is vóór 23 september 2019, tot dergelijke websites ingrijpend herzien worden;
- 7° inhoud die afkomstig is van derden en die niet door de betrokken overheidsinstantie wordt gefinancierd of ontwikkeld en evenmin onder haar gezag staat;
- 8° content van websites en mobiele applicaties die niet noodzakelijk is voor actieve administratieve processen en die niet is bijgewerkt of aangepast na 23 september 2019.

Voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten zoals vastgelegd in de Europese richtlijn kan geattesteerd worden aan de hand van een Anysurfer audit en het bijhorende label van minstens 2.1 AA. Dit is echter niet het enige valorisatiesysteem. Het is belangrijk om aan te stippen dat het ontbreken van een Anysurfer label niet noodzakelijk impliceert dat een website of mobiele app niet toegankelijk is. In het verleden was het Anysurfer label bovendien gebaseerd op de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG-criteria) versie 2.0 niveau A. Momenteel voorziet Anysurfer drie type label niveaus: A, AA en AAA. Een behaald Anysurfer-label uit het verleden, impliceert bijgevolg niet dat een website of mobiele applicatie voldoet aan de huidige de WCAG 2.1 AA richtlijnen, vooropgesteld in de Europese richtlijn.

3. Er gebeuren jaarlijks screenings van websites en mobiele apps van overheidsinstanties in Vlaanderen, op basis van de bepalingen uit het Bestuursdecreet. Dit gebeurt aan de hand van een systematische steekproef, conform de Europese richtlijn.

De Europese Richtlijn schrijft geen sancties voor bij niet-naleving van de WCAG-richtlijnen (Web Content Accessibility Guidelines). Vlaanderen heeft in het Bestuursdecreet ook geen sancties opgenomen omdat de focus ligt op sensibiliseren en opleiden i.p.v. sanctioneren. Er kan nog veel winst geboekt worden zonder sancties door in te zetten op betrokkenheid, informatie-uitwisseling en opleiding.

Binnen mijn bevoegdheden Bestuurszaken en Gelijke Kansen onderneem ik in die lijn dan ook diverse acties om overheidsinstanties te ondersteunen en te begeleiden. Het gaat onder meer over:

- Het ontsluiten van rapporten over de digitale toegankelijkheid van websites en mobiele applicaties aan de eigenaars of beheerders wat concrete verbetering door

organisaties mogelijk maakt en het informeren van organisaties over ondersteunende dienstverlening;

- Het voorzien van een digitaal aanspreekpunt bij vragen;
- Het organiseren van opleidingen voor webredacteurs en -ontwikkelaars van de Vlaamse overheid en lokale besturen;
- De ontwikkeling van een geactualiseerde toegankelijkheidsclausule die overheidsinstanties kunnen opnemen in bestekken voor overheidsopdrachten;
- De ontsluiting van informatie over digitale toegankelijkheid via websites van de Vlaamse overheid en via informatie-uitwisseling en kennisdeling tussen de administratie en partners zoals VVSG, Mediawijs, INTER en Kenniscentrum Vlaamse Steden om informatie breed te verspreiden onder verschillende doelgroepen en te sensibiliseren over digitale toegankelijkheid;
- Digitaal Vlaanderen heeft een integraal toegankelijk webplatform ontwikkeld waar alle Vlaamse overheidsdiensten op kunnen aansluiten die hun dienstverlening eenvoudiger en beter herkenbaar willen maken;
- Lokale overheden adviseer ik om optimaal gebruik te maken van Mijn Burgerprofiel en de Mijn Burgerprofiel app, die beide veel aandacht aan toegankelijkheid besteden.

4. Organisaties die vallen onder artikel II.1 van het Bestuursdecreet moeten voldoen aan de vereisten inzake digitale toegankelijkheid opgenomen in de verplichting van het Bestuursdecreet artikel II 16 en 17. De facto geldt deze verplichting voor organisaties die subsidies ontvangen zoals kinderdagverblijven, scholen, vzw's... Het Bestuursdecreet bepaalt welke onderdelen van websites en mobiele apps van deze organisaties moeten voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten (cf. antwoord 1).

Zoals hierboven aangegeven, kan de toegankelijkheid van een website of mobiele app via een Anysurfer label van minstens 2.1 AA geattesteerd worden. Dit is niet het enige valorisatiesysteem, en het ontbreken van een Anysurfer label impliceert niet noodzakelijk dat de website of mobiele app niet toegankelijk is.

De dienst Diversiteitsbeleid, binnen het Agentschap Overheidspersoneel, is aangeduid als ondersteuningsorgaan voor digitale toegankelijkheid in Vlaanderen. Het agentschap voert jaarlijks steekproefgewijs audits uit van websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties, conform de Europese richtlijn en rapporteert hierover periodiek aan de bevoegde Europese instellingen in nauwe samenwerking met FOD BOSA en de andere gewesten en gemeenschappen. Organisaties die onder de bepalingen uit het Bestuursdecreet vallen, kunnen bij de dienst Diversiteitsbeleid terecht voor vragen en ondersteuning. De dienst werkt nauw samen met een aantal gespecialiseerde externe partners via overheidsopdrachten.

In 2021 gebeurde de monitoring van de toegankelijkheid van websites en mobiele apps voor overheidsinstanties voor de eerste keer op Belgisch niveau, conform de Europese richtlijn. De aggregatie van resultaten zijn zoals aangegeven terug te vinden in het [Belgische rapport](#). Vergelijking met de periode voor 2021 is niet mogelijk (cf. antwoord 1).

In het Bestuursdecreet is bepaald welke toegankelijkheidsvereisten gelden per type organisatie, alsook welke onderdelen van een website en mobiele app niet aan de bepalingen van artikel II.16 moeten voldoen (cf. antwoord 1). Voor het antwoord op de vraag inzake gevolgen wanneer een organisatie niet voldoet aan de toegankelijkheidsvoorwaarden, verwijs ik naar antwoord 3.

5. De webpagina's van de Vlaamse overheid over de Vlaamse regering en haar ministers (<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering> en onderliggende) behoren tot het Webplatform van Digitaal Vlaanderen dat integraal toegankelijk is.